

rende Bestyrelse for den ældre Anstalt — men den oprettes jo i et særskilt Diemed —, anslaaes til en Bekostning af 316,000 Rd.; en ny Anstalt for Jylland vilde ogsaa let koste en 300,000 Rd., hvorimod jeg antager, at man, naar man vilde indrette en særskilt ny Anstalt for 400 Patienter, vilde kunne faae den for 400,000 Rd., og det vilde dog altid være en Besparelse af en 200,000 Rd., hvad der vel ikke er Saameget i disse Tider, men dog altid er Penge. Der er altsaa i Grunden ingen anden Banskfeligighed tilstede derfor end den hidtilværende provinsstille Ordning. Det er den, hvorpaa Sagen ibetmindste i Folkethinget er strandet. Ordføreren i denne Sag i det andet Thing udtalte, at der laae Hovedvanskfeligheden, og at det var Grunden til, at man ikke vilde bygge nogen ny særskilt Anstalt, skjøndt det erkjendtes, at der dog ogsaa var nogen Banskfeligighed ved at foretage en Udvidelse af Anstalten ved Bordingborg med en tvivlsom Udslgt til at skaffe den det nødvendige Vand. Det er en høist tvivlsom Udslgt, der i Virkeligheden dertil høves. Hvad nemlig den omtalte Hulelemose-Sø eller Mølledam angaaer, da er det oplyst af en Mand, der er bekendt med Egnen der, at der til sine Tider er saa lidt Vand i den, at man med et Par gode Vandstøvler godt kan gaae i den uden at blive vaad; det er ligeledes oplyst, at den anden omtalte Sø, Udby Sø, har slet Drilkevand, og det er altsaa muligt, at der, selv om man benytter den foreslaaede Lovs Expropriationsparagraff i dens fulde Omfang, dog ikke vil kunne tilveiebringes det Vand, der er nødvendigt til den udvidede Anstalt. Jeg troer derfor, at det dog virkelig ikke er saa ganske ugrundet, naar jeg beder om, at det maa blive taget under Overveieelse, om det dog ikke skulde være forstandigere at opføre en særskilt ny Anstalt, hvorved der vilde blive tilveiebragt en 3die Anstalt, istedetfor nu at bygge den her foreslaaede nye Anstalt, og saa til næste Aar at blive nødsaget til at give en ny Bevilling til en Anstalt, der kan optage de Sindsfyge i Jylland, til hvilke der nu mangler Plads.

Jeg sagde før, at Trangen stiger overordentligt stærkt, og det er begrundet i, at Folk, efterhaanden som den humane Side af Livet bliver mere udviklet, virkelig undsee sig ved at lade de Sindsfyge behandle paa den Maade, som de nu ere nødsagede til. Det er, hvad vi vel maae erindre, jo kun en lille Deel af de Sindsfyge, der hidtil er anbragt i Anstalterne; den overveiende større Deel er jo spredt omkring i Communerne, og af dette Antal vil der Aar for Aar komme en bestandigt større Mængde ind i Anstalterne. Der var f. Ex. i 1860 i Distrikterne 738 Sindsfyge, hvoraf 97 vare anbragte i Bordingborg Anstalt, 54 i Anstalten i Odense, 63 i den i Stege, 34 i den i Roeskilde, 25 i den i Frederiksborg, 17 i den i Sorø og 8 i den i Holbæk. I Maribo Amt var der i en fortrinligt indrettet Daare- og Sindsfygeanstalt, som er bleven opført for uhelbredelige Patienter i Nærheden af Sarkjøbing, efter de Oplysninger, som jeg har modtaget, anbragt 33, og det er muligt, at der nu er flere i denne sidste Anstalt; af et æret Medlem for 5te Kreds her i Nærheden af mig (Rosenørn-Lehn), som har store Fortjenester af denne Sag, har jeg nemlig hørt, at der fornysligt er tilveiebragt en Udvidelse af Anstalten, saa at den nu optager endeel flere; for saa Aar tilbage var der, som sagt, 33 i den. Efter hvad jeg nu hører af det ærede Medlem, er der for Dieblisset anbragt 65 i denne Anstalt. Af de 33 vare 15 fra Maribo Amt, hvorimod de 18 vare fra fremmede Communer udenfor Amtet. Af det før nævnte Antal af 738 Sindsfyge i Distrikterne vare imidlertid altsaa endnu dengang 440 anbragte spredt omkring i Communerne, og af dette Antal vil der jo efterhaanden komme en betydelig Deel ind i Anstalterne. Det samme Forhold vil finde Sted i Jylland, hvor det ogsaa kun er en mindre Deel af de Sindsfyge, der er anbragt i Sindsfygeanstalten, hvorimod den langt overveiende Deel er anbragt paa en ofte uforsvarlig eller dog lidet human Maade omkring i Communerne. Vi kunne altsaa ikke ved Overveieelsen af denne